

ТРИБУНА МОЛОДОГО АВТОРА

УДК 274(477)-9

© Петро Карпов
(Чернівці)ПОШИРЕННЯ ПРОТЕСТАНТИЗМУ В УКРАЇНІ:
ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ

У статті розкрито питання проникнення, становлення і розвитку протестантизму в Україні, зокрема на Буковині, його правове становище в радянський період. Детально розглянуто ті конфесії, які поширені на території України. Проаналізовано зародження конфесії у контексті історико-культурних явищ Ренесансу, Реформації, Просвітництва, свободи віросповідання.

Ключові слова: релігійна ситуація, протестантизм, конфесії, місія, відродження, ідея, розвиток, свобода віросповідання, релігійні течії, релігійність.

Актуальністю дослідження є динамічні переміни у суспільстві, які тісно пов'язані з проголошенням незалежності України у 1991 році. Це в свою чергу спричинило до неабияких перемін у релігійному житті. У теперішньому релігієзнавчому ракурсі дослідження протестантизму піднімається до концептуалізації течій протестантизму. Тривалий час діяльності у підпіллі, обмеження та заборон у період Російської імперії та існування СРСР закінчився. Протестанти отримали гарантоване Конституцією право на свободу віросповідання та діяльність. Хоча це релігійне вчення не стало домінуючим в Україні, причини чого варто шукати в історичному контексті становлення тут протестантської релігійної думки, воно мало значний вплив на розвиток національної української культури, що підтверджують інші дослідження і дане також.

У сьогоднішній ідеї Реформації надають нового тлумачення в контексті спільного взаємообумовленого розвитку глобальних трансформацій та національних культур. У великій мірі змінила напрям розвитку суспільства України, заклала підвалини толерантності й плюралізму його релігійно-культурного життя рецепція Україною культури Відродження та Реформації. В той же час протестантизм, поруч з історичними церквами, став невід'ємною складовою історії нації та релігійної карти України.

Вивчення особливостей приживання європейської Реформації у протестантизмі України та особливостей його зв'язку з суспільними процесами на українських землях являється актуальною історично-релігієзнавчою проблемою.

Зазначене вище і відсутність єдиного комплексного дослідження даної проблеми обумовлюють її актуальність.

Метою дослідження є всебічне висвітлення діяльності протестантських релігійних течій на території України у XVI-XX століттях, їх ролі у розвитку національної культури та її взаємовпливів з європейською.

Дана мета конкретизується наступними **завданнями**:

1. Дати характеристику стану історіографії та джерельної бази стосовно протестантизму в Україні у XVI-XX століттях.
2. Визначити роль і місце протестантизму у розвитку української культури.

Об'єкт дослідження – релігійна ситуація в Україні у XVI-XX століттях.

Предмет дослідження – протестантські течії на території України у XVI-XX століттях, їх діяльність і вплив на розвиток української культури.

Хронологічні рамки роботи визначаються періодом від виникнення і початку поширення протестантських ідей до втрати ним виключно західноукраїнського характеру і становлення даної релігійної течії як загальноісторичного українського фактору.

Хронологічні межі охоплюють першу і початок другої хвилі поширення протестантських ідей на територію України.

Територіальні межі дослідження визначаються кордонами українських земель у складі Великого Князівства Литовського, Королівства Польського (далі – Речі Посполитої), Московського царства (далі – Російської імперії).

Методологічна основа дослідження містить наукові принципи об'єктивності та історизму, що передбачає безпристрасний аналіз у політичному відношенні зібраного матеріалу у контексті конкретної історичної ситуації, використання всіх доступних джерел та літератури. У процесі дослідження були застосовані системний, ретроспективний, проблемно-хронологічний, порівняльно-історичний та аналітико-синтетичний методи дослідження.

Виклад матеріалу. Активно розповсюджуючись у світі, протестантські об'єднання вже протягом тривалого часу привертають увагу вчених і дослідників. Присвячена протестантам наукова література та публіцистика рясніє різноманітними підходами і неоднозначними оцінками. З моменту зародження, як показує аналіз досліджень, в усьому світі протестантизм проходить етапи складної еволюції.

"Протестантизм (від лат. protestans – той, хто заперечує, незгідний) – загальна назва релігійних течій, генетично зв'язаних з Реформацією" [2, с.156].

Значно змінила напрям розвитку українського суспільства рецепція Україною культури Відродження та Реформації, заклала підвалини толерантності й плюралізму його релігійно-культурного життя. Поряд з історичними церквами, протестантизм став невід'ємною складовою національної історії та релігійної карти України. Але малодослідженими залишаються логіка його інституційного розвитку та її узгодження з національним історико-культурним контекстом і суспільними трансформаціями.

Існує ряд причин, чому не на належному рівні висвітлено і дану проблему. Зокрема, історичні обставини, що склалися. Протягом століть Україна не мала незалежності, входячи до складу інших держав, чия релігійна політика на той час носила консервативний характер і болюче реагувала на прояви тих чи інших "єресей": вони могли б конкурувати з офіційною церквою і шукати собі послідовників, підриваючи її авторитет і забираючи у неї прихожан, що приводило до негативних наслідків економічного характеру для православної чи католицької церков. Держави, що до їх складу входили землі України, також проводили реакційну політику, тому що підвалини протестантської ідеології підривали цілісність і авторитет тодішніх форм державної влади.

Говорячи про поширення протестантизму в Україні, дослідники історії релігії виділяють «три хвилі» його. «Перша хвиля» бере початок з часу проникнення на українські землі протестантських ідей у 30-40-х рр. XVI ст. Проникнення нової ідеології відбувалося через сусідні західноєвропейські країни. Найбільші успіхи протестантизму цього етапу припали на 60-80-ті рр., коли близько 500 реформатських громад діяло на всіх українських землях. Друга половина XVII-початок XVIII ст. є періодом найбільших втрат протестантизму в Україні. Причиною цього були Руїна, постійні військові дії на українській землі, занепад економічного і культурного життя.

З другої половини XVIII ст. розпочалася «друга хвиля» протестантизму в Україні. Центр діяльності переходить з правого берега Дніпра на лівий. Носячи переважно «західноукраїнський» характер, протестантизм стає фактором релігійної історії всієї України. Релігійні і політичні мотиви тісно перепліталися у ході Реформації. Представлення політичних передумов відбувається зародженням руху і боротьби за утвердження домінування шляхти у політичному житті держави.

Характер реформаційного руху та його генеза мали на українських землях глибокі соціокультурні корені, що їх визначили в тому числі соціально-економічні та ідейно-культурні чинники. До перших, соціально- економічних чинників відноситься динамічний розвиток міст, поширення фільваркової системи господарювання, збільшення матеріальних статків шляхти, що заклали підвалини конфлікту її економічних інтересів з інтересами Католицької церкви, забезпечили матеріальні ресурси для розгортання реформаційної боротьби. Другі, ідейно-культурні, передумови знайшли свій прояв у кризі Католицької та

Православної церков, поширенні гусизму, проникненні антиклерикальних гуманістичних ідей, розвитку освіти і книгодрукування.

Будь-яка виникаюча у період Реформації протестантська течія намагалася поширити свій вплив та отримати широку підтримку серед населення країн світу, в тому числі й України. Опираючись в основному на прихильність представників місцевої інтелектуальної еліти, протестанти розпочали широку діяльність і досягли на нашій території певних успіхів.

Слов'янським народам завжди були властиві глибока релігійність і пошуки Бога. Богошукання і висока релігійність були плодородним ґрунтом для євангельського посіву віри. І з появою євангельських проповідників посів цей зійшов і дав багато плодів. Тут, на Західній Україні, в Острозі, в 1580–1581 рр. дияконом православної московської церкви Іваном Федоровим вперше була надрукована Біблія слов'янською мовою (так звана Острозька Біблія). Однак український народ, який починав жваво цікавитися Євангелією, повинен був мати Біблію на своїй рідній мові. І вслід за російським перекладом, у другій половині ХІХ століття два чудових українських письменники – Пантелеймон Олександрович Куліш і Іван Степанович Нечуй-Левицький у співробітництві з доктором богословських наук Іваном Пулюєм зробили переклад Біблії українською мовою. Ця робота продовжувалась 30 років – з 1867 по 1897 рр.

Слово Боже на рідній мові пробуджувало інтерес українського народу до пізнання віровчення і практики служіння ранньої церкви і стало важливим фактором зародження євангельського руху [8, с. 43-44].

Сучасні традиційні українські протестанти – баптисти, п'ятидесятники, адвентисти – досягли високого рівня церковної інституалізації. У них є ґрунтовно вибудоване теоретичне богослов'я, чіткі ієрархічні організаційні структури, по-сучасному облаштовані релігійні центри, ефективна система підготовки священницьких кадрів – від коледжів і семінарів до інститутів та університетів, кваліфікований професорсько-викладацький склад з богословськими і науковими ступенями, власні високотехнологічні друкарсько-видавничі бази. Вони ведуть десятки теле- і радіопередач, створюють розгалужені місіонерські центри, які охоплюють євангельсько-місіонерською діяльністю не лише Україну, а й увесь Східноєвропейський простір, Далекий Схід, Центральнoазіатський регіон і Закавказзя. Вони мають налагоджені зв'язки, узгоджуючи діяльність зі своїми закордонними церквами і центрами. Такий різновид конфесійного влаштування та релігійної життєдіяльності не можна вважати сектантським. Традиційне ставлення деяких представників так званих історичних церков до цих протестантських течій як до "сект" успадковане від самодержавно-православної Росії та комуністично-атеїстичного Радянського Союзу.

За роки існування незалежної України названі течії пізнього протестантизму зросли кількісно у 3-5, а то і 7 разів [3, с.8-9].

Значне розповсюдження протестантизм отримав і на Буковині отримавши широку підтримку населення.

У різні часи до висвітлення витоків релігійності населення Буковини звертались А.Жуковський, В.Балух, В.Докаш, В.Лешан, М.Гайковський, В.Ботушанський та ін. Адже буковинський регіон з давніх-давен мав свої специфічні особливості, які робили його цікавим для дослідників.

Перші євангельські християни на Буковині з'являються в 1912-1917 рр., у часи Австро-Угорської імперії. Однією з найстаріших євангельських церков у цьому краї є церква села Лукавці Вижницького району, де вже в 1912 р. організувалася перша невеличка громада. Люди почули євангельську істину, перебуваючи на заробітках у США, Канаді, Угорщині, Чехії, Австрії. Паралельно євангельський рух починається в селі Петрівці [6, с.204].

Перша протестантська громада в Галичині з'явилась ще в 1540 р. (с. Дубецьке). Через деякий час там нараховувалось уже 34 громади. Але справжньою колискою протестантського руху була в той час Волинь. Галичина ж була на другому місці. Такий стан зберігався до початку ХХ ст. [7, с. 13].

У цей час на землях Північної Буковини виникли сприятливі умови для розповсюдження протестантських течій. Спочатку тут з'явилися адвентисти. У 1906 р. керівництво адвентистів Німеччини і Австрії направило в Чернівці Грубера для проповідницької діяльності серед німецьких колоністів і місцевого населення. Створені в селах Великий Кучурів і Новоселиці общини очолили В.Якубович, Г.Орещук і Г.Дарій. В 1918 р. вже нараховувалось 7 общин, які охоплювали 150 віруючих [1, с.130].

Одночасно на території краю розповсюджувався баптизм. Перші члени общин прийняли водне хрещення від німецьких колоністів у 1912 р. Варто зауважити, що вони отримали від австрійського уряду великі пільги і привілеї [5, с. 10]. Це посилило їх вплив на місцеве населення. Масове хрещення адвентистів і баптистів на Північній Буковині відмічалось у 1924 – 1926 рр., активне будівництво молитовних будинків – з 1930 р. [4, с.52].

Найпоширенішою в Чернівецькій області протестантською конфесією є Всеукраїнський союз об'єднань євангельських християн-баптистів.

Другою за кількістю протестантських громад є об'єднання християн віри євангельської. П'ятидесятництво виникло на ґрунті віросповідних принципів пізнього протестантизму. Вже у першій третині ХХ ст. ця течія за кількістю прихильників випереджала адвентизм і впритул підійшла до баптизму. Сьогодні п'ятидесятництво – одна з найчисельніших протестантських церков у світі [5, с. 266].

Назва течії – "п'ятидесятництво" походить від грецького терміна pentekostos, що означає "п'ятидесятний", День П'ятидесятниці (єврейське свято), зішестя Святого Духа на апостолів на 50-й день після воскресіння Христа. В результаті чого вони стали охрещені Ним з ознакою інших мов.

У богословській практиці п'ятидесятників прийнято поділяти на дві категорії: 1) класичне п'ятидесятництво ("старе"); 2) харизматичні церкви (неоп'ятидесятництво – до 1973 р., "харизматичне відродження" – після 1980 р.).

Скоріше всього початок п'ятидесятництва як "Руху пробудження" можна віднести до двох постатей: методистського проповідника Чарльза Пархема (1873-1929) та його учня Вільяма Сеймура (1870-1929). Існує думка, що саме Пархем сформулював основну доктрину "первинного свідчення" [1, с. 252].

Початок сучасного класичного п'ятидесятницького руху важливо розглядати в контексті загального розвитку процесу Реформації в протестантизмі і його серйозному впливові на католицизм і православ'я. Організаційно п'ятидесятницький рух виріс з так званого "руху святості", який набув великого розмаху у кінці ХІХ століття у Великобританії й Сполучених Штатах [3, с.20].

Чисельність п'ятидесятників у світовому масштабі – питання вельми проблематичне, тому що є багато церков, церковних союзів і деномінацій, які, не називаючи себе п'ятидесятниками, сповідують п'ятидесятницьке богослів'я і практику п'ятидесятницьких богослужінь [9, с. 32].

Трохим Нагорний, Йосип Антонюк, Порфирій Ільчук започаткували п'ятидесятницький рух на Західній Україні [10, с. 20].

Відчутні зміни відбулися у середовищі п'ятидесятників. На початок 2010 р. у Чернівецькій області функціонувало 144 громади ХВС (в т.ч. 43 поза реєстрацією). З них – Всеукраїнський Союз Церков ХВСП – 101 громада (12 поза реєстрацією), Обласний центр Об'єднаної церкви ХВС – 28 громад (всі поза реєстрацією) і незалежні релігійні громади ХВС – 15 одиниць (3 – незареєстровані). А до проголошення незалежності України на теренах Буковини діяло всього 44 громади ХВС. З наведених даних видно, що число п'ятидесятницьких громад за 20 років незалежності збільшилось на 100 одиниць, тобто на 227,3 %, або зросло в 3,3 рази. Дослідники відмічають, що п'ятидесятники – найбільш динамічна протестантська течія не лише на Буковині, але й у всіх регіонах Земної кулі, де діють їх формування. [7, с.58].

Третьою по розповсюдженню протестантською течією на Буковині є Адвентисти сьомого дня. В 60-90-ті роки ХХ ст. Чернівецька область вважалася одним з центрів розповсюдження адвентизму в Україні. На той час кількість віруючих АСД в краї складала четверту частину від усієї їх чисельності в УРСР і десяту частину – в Радянському Союзі.

Кальвінізм збудував в Україні найміцніші позиції, хоча й з тимчасовим успіхом. Так і не отримавши підтримки серед народу і зазнаючи постійних утисків з боку Католицької церкви, вже в другій половині XVII ст. діяльність протестантських осередків практично затихає.

Своєрідним синтезом протестантської доктрини і релігійного вільнодумства, а точніше – ренесансно-вільнодумною проекцією протестантизму став у XVI-XVII ст. антитринітаризм. Змістом їхньої ідейної програми стала підтримка існуючої дійсності, а соціальний радикалізм перейшов у радикалізм релігійно-філософський. Особливою течією була социніанська, яка поглинула антитринітаризм та стала релігією інтелектуальної, вільнодумної еліти, чужою традиціям православної України. Особливістю социніанського вчення у Речі Посполитій порівняно з європейським антитринітаризмом став його міцний зв'язок із місцевою раціоналістичною думкою.

Щоб успішно здійснювати проповідницьку місію, протестанти найчастіше обирали культурну сферу, оскільки так найлегше донести свої ідейні переконання. Наприкінці XVI – у першій половині XVII ст. у духовному житті України спостерігається розвиток книгодрукування, освіти, літератури. Це відбувається у контексті ідейної полеміки, що охоплює всю Україну. Культурно-освітня місія протестантів в Україні найбільш повно виявилася у шкільництві, видавничій і перекладацькій діяльності, а також у літературі та науці. Налагодження і широке впровадження вже з другої половини XVI, а ще більше – на початку XVII ст., за оцінкою багатьох дослідників шкільної справи, стало важливим здобутком протестантизму. Будучи спричиненою передусім конфесійними завданнями, протестантська шкільна, видавнича, перекладацька практика об'єктивно мала прогресивне значення. Це був ефективний засіб наукової та мовної освіти, шлях впровадження ренесансно-гуманістичних ідей у загальний культурний процес.

Неабиякий внесок зробили протестанти у національно-культурні процеси в Україні науковою і літературною діяльністю. Вона, з одного боку, була наслідком внутрішніх потреб протестантизму, який відчував зростаючу опозицію з боку Католицької і Православної церков. Соціальний радикалізм, вільнодумна спрямованість антитринітарної літератури робили її об'єктом урядової цензури та церковної анафемі. Багато творів антитринітаріїв було знищено, окремі були серйозно пошкодженими, переписаними з оригіналу іншими авторами або у вигляді невеличких уривків. Ще не всі твори та імена їх авторів відкрила наука. Важливе місце у літературній спадщині протестантів належало кальвіністським творам. Протестантська література мала істотний вплив на релігійно-культурне життя України. Історичний, етнографічний, правничий, природничо-науковий матеріал, який зібрали протестантські автори, їхнє осмислення актуальних світоглядних проблем, звернення до спадщини античної та ренесансної філософії, етичної, політичної думки збагатили православну культуру XVI-XVII ст. великою кількістю джерел. Використовуючи апостеріорні знання, протестанти враховували специфіку кожного регіону. Вони зробили багато для духовного відродження східнослов'янських народів, у тому числі й українського. Полемічні твори та значна кількість перекладів, а також певна кількість філософських трактатів у різних формах склали основу літературної діяльності протестантів. Вагомий внесок здійснили представники протестантизму в розвиток історичної науки, що було обумовлено нагальною потребою того часу. Глибокий зв'язок протестантизму у цей ранній період своєї історії в Україні зі східноєвропейським реформаційно-гуманістичним рухом сприяв тому, що літературна і наукова діяльність багатьох його представників мала прогресивне значення.

Висновки. Таким чином, протестанти здійснили вагомий вплив на розвиток культури в Україні, проте антиреформаційна кампанія та жорстока цензура не сприяли піднесенню та масовому поширенню культурних здобутків протестантів. Та разом з тим поширення протестантських ідей так чи інакше сприяло піднесенню і розвитку національної української культури.

Проблема розвитку протестантизму у XVI-XVIII століттях є складною і на сьогодні недостатньо дослідженою, а тому потребує перспективного розгляду та глибокого аналізу. Комплексне дослідження джерел з метою висвітлення даної теми на належному рівні з урахуванням матеріалів закордонних архівів є одним з найголовніших завдань істориків-науковців.

Література

1. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: Навчальний посібник. – 2-ге вид., доопр., доп. / В.І. Докаш. – Чернівці: Наші книги, 2012. – 784 с.
2. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: Навчальний посібник / В.І. Докаш, В.Ю. Лешан. – Чернівці: Книги – XXI, 2005. – 376 с.
3. Історія релігії в Україні: у 10-ти т.// Редколегія: А. Колодний (голова) та ін. Пізній протестантизм в Україні. Т. 6. (п'ятидесятники, адвентисти, свідки Єгови) // За ред. П. Яроцького. – Київ- Дрогобич: Коло, 2007. – С.632.
4. Лешан В., Чернецький Я. Релігієзнавство. Кредитно – модульна система навчання: підручник (навч.-метод. комплекс) / В.Лешан, Я.Чернецький. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 632 с.
5. Любашенко В.І. Історія протестантизму в Україні: Курс лекцій / В.І. Любашенко. – Київ: Видання друге, доповнене і виправлене. – К.,1995. – 350 с., 32 арк. іл.
6. П'ятидесятництво в Західній Україні: історія і сучасність. Матеріали науково-практичної конференції / Упоряд. та ред.. Мокієнко М. – Рівне: Дятлик М., 2015. – 256 с.
7. Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. – №1(7). – 168 с.
8. Франчук Владимир. Пробуждение: от центра Одессы до окраин России / Владимир Франчук. – Одесса: «Симэкс - принт», 2011. – 712 с.
9. Франчук Владимир. Просила Россия дождя у Господа / Владимир Франчук. – Киев, 2001. – Том I. – 648 с.
10. Франчук Владимир. Просила Россия дождя у Господа / Владимир Франчук. – Киев, 2002. – Том II. – 376 с.

Literatura

1. Dokash V.I. Zahalne relihiieznavstvo: Navchalnyi posibnyk. – 2-he vyd., doopr., dop. / V.I. Dokash. – Chernivtsi: Nashi knyhy, 2012. – 784 s.
2. Dokash V.I. Zahalne relihiieznavstvo: Navchalnyi posibnyk / V.I. Dokash, V.Iu. Leshan. – Chernivtsi: Nashi knyhy. – 2005. – 376 s.
3. Istoriia religii v Ukraini: u 10-ty t. // Redkolehiia: A. Kolodnyi (holova) ta in. Piznii protestantyzm v Ukraini. T. 6. (piatydesiatnyky, adventysty, svidky Yehovy) // Za red. P. Yarotskoho. – Kyiv- Drohobych: Kolo, 2007. – s.632.
4. Leshan V., Chernetskyi Ya. Relihiieznavstvo. Kredytно – modulna systema navchannia: pidruchnyk (navch.-metod. kompleks) / V.Leshan, Ya.Chernetskyi. – Chernivtsi: Chernivetskyi nats. un-t, 2011. – 632 s.
5. Liubashchenko V.I. Istoriia protestantyzmu v Ukraini: Kurs lektsii / V.I. Liubashchenko. – Kyiv: Vydannia druhe, dopovnene i vypravlene. – K.,1995. – 350 s., 32 ark. il.
6. Piatydesiatnytstvo v Zakhidnii Ukraini: istoriia i suchasnist. Materialy naukovo-praktychnoi konferentsii, / Uporiad. ta red.. Mokiienko M. – Rivne: Diatlyk M., 2015. – 256 s.
7. Relihiia ta Sotsium. Mizhnarodnyi chasopys. – Chernivtsi: Chernivetskyi nats. un-t, 2012. – №1(7). – 168 s.
8. Franchuk Vladymyr. Probuzhdenye: ot tsentra Odessy do okrayn Rossyy / Vladymyr Franchuk. – Odessa: «Symэks - prynt», 2011. – 712 s.
9. Franchuk Vladymyr. Prosylya Rossyia dozhdia u Hospoda / Vladymyr Franchuk. – Kyev, 2001. – Tom I. – 648 s.
10. Franchuk Vladymyr. Prosylya Rossyia dozhdia u Hospoda / Vladymyr Franchuk. – Kyev, 2002. – Tom II. – 376 s.

Peter Karpov

Protestantism promotion in Ukraine: main development stages

The article reveals the history of penetration, evolution and conditions of the development of Protestant currents in Ukraine and in Bukovina, analyzing the legal provision of freedom of religion.

The influence of the Reformation and, in particular, Protestantism on the development of Ukrainian culture, the formation of pluralism, tolerance and religious freedoms in the Ukrainian society are determined.

The author proposed "three waves" of the spread of Protestantism on Ukrainian lands, reflects the events that contributed to its development, functioning within other confessional and ideological cultures.

The character and the genesis of the reform movement in Ukrainian society are investigated, socio-cultural, socio-economic and ideological and cultural factors of the formation of Protestantism are determined; Established forms of relations with traditional confessions and denominations for Ukraine.

The organizational and church structure of modern Protestant currents, material base of ceremonial and missionary activity, possibilities of social service in society, forms of interaction with foreign churches and centers are revealed.

The analysis of the penetration of Protestant currents into Bukovina was carried out, the conditions of their distribution in separate settlements were investigated, the development in the Bukovinian territories of Pentecostal communities was analyzed in detail. The system of work of Protestant organizations in the public space to support social projects proposed by state organizations and civil society organizations is proposed.

Keywords: religious situation, Protestantism, denominations, mission revival, idea, development, freedom of religion, religious currents, religiosity.

Надійшла до редакції 20.02.2017 р.

UDC 274-76:179.9

© Yuriy Radchuk
(Sietle, USA)

THE PROTESTANT'S POINT OF VIEW ON CHALLENGES WITHIN CROSS-CULTURAL RELATIONSHIPS IN A MISSION

The article presents research in cross-cultural relation area. Author tries to show communication difficulties in Church mission and importance of challenging it. The understanding missionary cultural specificity of each country is essential of protestant perspective. Analysis of protestant activity is presented in the article.

The stages of becoming of missionary activity are investigated by an author. The special attention displaces on circumstance that Christ must be the centre of missionary activity. Clear principles of character of announcer are certain. An important value in missionary work plays that every country has the special going near the contribution of health, religion and personal relations to subjective pleasure by life as to single unit.

Keywords: cross-cultural relationships, challenge, mission, Gospel.

The disciples of Jesus Christ living in our time, lowered the fact that the existence and development of the Church of would be impossible without a personal hearing of Christ.

The Apostle Peter came to Jesus for the personal testimony of his brother of Andrew. For the first found of Christ, then he just went to of Peter of and told him about his great discovery. And of so he brought of Peter of to our of Savior, who had found himself.

From the protestant point of view, missionary work is distribution of dogma and religiously-moral ideas of protestantism through the specially prepared messengers (missionaries). Biblical motivation of missionary work is base on words of Christ : "Go, and teach all people"(Math. 28:19). Leading direction of protestant missionary work is propagating "information about Christ". To that end scale edition, distribution, propagating and study of Bible, especially evangelic texts that are considered the kernel of Scripture, comes true.

Missionary work is part of aim of eternal God. Yet to creation of man God planned to send Jesus with the special mission – to atone humanity. Therefore missionary work has the special value for God, and it is inalienable part of history. By means of missionary activity God carries out His plan, reconciling humanity with Itself by means of cross, and creates powerful invincible Church of Christ (Eph. 2: 13-15) ".

Christ understood that one of aims of His mission consisted in that, to leave after Himself followers that in future would continue him to the robot. Therefore Christ chose twelve students, sent them in the world to make followers out of all people. Coming from it, between the mission of Christ and mission of students there is direct connection – it is not simple to proclaim Gospel, but directly to prepare students. Jesus laid the foundation of missionary work the activity. He is not only brang to the people good information but also prepared students, that they could carry good information to all people.